

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Περίληψη πορίσματος

Αναγνώριση χρόνου προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης για το αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας που υπέπεσαν στρατεύσιμοι, επικαλούμενοι θρησκευτικές ή ιδεολογικές πεποιθήσεις

Ο Συνήγορος του Πολίτη απηύθυνε πόρισμα στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, προτείνοντας νομοθετική ρύθμιση, η οποία να προβλέπει την δυνατότητα αναγνώρισης, ως πλασματικού χρόνου ασφάλισης, του διαστήματος φυλάκισης ή προσωρινής κράτησης των αντιρρησιών συνείδησης, ανεξάρτητα από το χρόνο θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος και να αφορά όλους τους ασφαλισμένους, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα.

Το ζήτημα επιχειρήθηκε να λυθεί με το άρθρο 40 του ν. 3996/2011, με το οποίο αναγνωρίζεται ο χρόνος αυτός ως συντάξιμος. Ουσιαστικά όμως, η ρύθμιση αυτή καθίσταται άνευ αντικειμένου επειδή, αφενός ισχύει, μόνο για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα από 1/1/2011, βάσει των διατάξεων του ν. 3863/2010, (συνεπώς για περιορισμένο αριθμό ενδιαφερομένων), και αφετέρου δεν περιλαμβάνει τους ασφαλισμένους του δημοσίου, για τους οποίους δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη. Έτσι, ενώ όλοι οι υπηρετήσαντες την θητεία τους, είτε ως ένοπλη είτε ως εναλλακτική, μπορούν να αναγνωρίζουν ασφαλιστικά τον χρόνο αυτό, οι φυλακισθέντες για τους ίδιους λόγους, (αφού έως το 1997 δεν υπήρχε η δυνατότητα εναλλακτικής θητείας), συνεχίζουν να εξαιρούνται από τη ρύθμιση αυτή.

Επομένως, η εν λόγω ρύθμιση εισάγει ανισότητες καθώς, αντιμετωπίζονται διαφορετικά όσοι έχουν παράσχει εναλλακτική υπηρεσία λόγω συνείδησης, και όσοι, για τον ίδιο ακριβώς λόγο, εξέτισαν ποινή φυλάκισης. Επίσης, οι τελευταίοι διαχωρίζονται, χωρίς εμφανή λόγο, ανάλογα με το πότε και υπό ποιο νομοθετικό καθεστώς θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Υπό αυτές τις συνθήκες, ο Συνήγορος του Πολίτη εκτιμά ότι διαιωνίζονται οι επιπτώσεις της αρχικής καταδίκης στην ζωή των αντιρρησιών συνείδησης, τις οποίες η Πολιτεία θέλησε να εξαλείψει τόσο με την άρση του αξιόποινου όσο και με την δυνατότητα αναγνώρισης ασφαλιστικού χρόνου. Επιπλέον, παραβλέπεται η υποχρέωση σεβασμού στην, αναγνωρισμένη και κατοχυρωμένη από την ευρωπαϊκή και ελληνική έννομη τάξη, ελευθερία σκέψης και ανάπτυξης της προσωπικότητας.

Η Αρχή:

α) θεωρεί ότι το δικαίωμα της ασφαλιστικής αναγνώρισης του χρόνου φυλάκισης των ανωτέρω, θα πρέπει να τεθεί αυτόνομα, όχι ως αντιστάθμισμα στην επιδείνωση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, αλλά ως μέτρο αποκατάστασης μιας αδικίας εις βάρος μιας ομάδας πολιτών που για θρησκευτικούς ή ιδεολογικούς λόγους αρνήθηκαν την ένοπλη θητεία και φυλακίστηκαν υποστηρίζοντας το δικαίωμά τους αυτό,

β) εκτιμά ότι, μέσω της νομοθετικής ρύθμισης, θα αποκατασταθούν νομοτεχνικές ατέλειες και υφιστάμενες διακρίσεις σε αρμονία με τις δεσμεύσεις και την ήδη εκπεφρασμένη βούληση της Πολιτείας, για εξάλειψη κάθε διάκρισης, λόγω συνείδησης και πεποιθήσεων και τέλος,

γ) κρίνει αναγκαία την ύπαρξη όμοιας ρύθμισης και για τους ασφαλισμένους του δημοσίου.